

КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОСТІ, ПРАВА І БЕЗПЕКИ

С.С. АСКЕРОВ

Академія адвокатури України

УДК 347.962(477+479.24)

ФОРМУВАННЯ СУДДІВСЬКОГО КОРПУСУ В УКРАЇНІ ТА АЗЕРБАЙДЖАНІ ЯК ОДНА З ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ГАРАНТІЙ НЕЗАЛЕЖНОСТІ СУДДІВ¹

Досліджуються проблеми дотримання принципу незалежності та недоторканості суддів при формуванні суддівського корпусу України та Азербайджану. Аналізуються національні законодавчі норми цих країн, що регулюють порядок формування суддівського корпусу та їхня відповідність.

Формування суддівського корпусу України та Азербайджану у відповідності з міжнародними зобов'язаннями та в умовах, що виключають подальший незаконний вплив на суддів з боку органів та посадових осіб, які беруть участь у цьому процесі, є однією з організаційно-правових гарантій незалежності і недоторканості суддів.

Згідно законодавства України та Азербайджану суддівський корпус судів загальної юрисдикції цих країн формується за двома способами: призначення суддів вперше на посаду судді строком на п'ять років Президентом та їх безстроковим обранням Парламентом.

Діючий порядок формування суддівського корпусу обох країн у певній мірі відповідає їх зобов'язанням перед Радою Європи, є більш передовим у порівнянні з існуючим раніше порядком обрання суддів у Радянському Союзі, до складу якого входили ці країни. Разом із тим, сьогоденна система призначення і обрання суддів в Україні та Азербайджані має певні недоліки і створює умови не об'єктивності і непрозорості, як наслідок, додаткові проблеми в здійсненні незалежного і неупередженого правосуддя.

У цьому зв'язку актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю осмислення на теоретичному, правотворчому і правозастосовчому рівнях умов демократичного і прозорого формування суддівського корпусу, які відповідали би більш принципу незалежності і недоторканості суддів, проблем їх конкретизації і реалізації в законодавстві України та Азербайджану.

Проблеми порядку формування суддівського корпусу в різні періоди були предметом дослідження ряду вчених України та Азербайджану, серед яких С.В. Прилуцький, Л.М. Москвич, В.О. Гринюк, М.П. Селиванов та ін., але наукове порівняльно-правове дослідження забезпечення принципу незалежності і недоторканості суддів під час формування суддівського корпусу не проводилось. Тому метою написання статті є порівняльно-правове дослідження порядку формування суддівського корпусу, як однієї з організаційно-правових гарантій незалежності і недоторканості суддів, вивчення і аналіз відповідних національних правових норм і на цій основі розроблення і наукове обґрунтування пропозицій, спрямованих на удосконалення законодавства України та Азербайджану. Новизна статті полягає у проведеному порівняльно-правовому дослідженні проблем формування суддівського корпусу України та Азербайджану й обґрунтуванні необхідності удосконалення процедури формування суддівського корпусу обох країн.

Наявність демократичного порядку формування суддівського корпусу є однією з організаційно-правових гарантій принципу незалежності і недоторканості суддів закону. Порядок формування суддівського корпусу повинен відмежовувати суддів від впливу законодавчої і виконавчої гілок державної влади. Від обраного способу формування суддівського корпусу буде залежати статус суддів, їх професіоналізм, а зрештою – їх неупередженість при здійсненні правосуддя.

В Україні формування суддівського корпусу судів загальної юрисдикції відбувається двоюко: призначення суддів вперше на посаду судді строком на п'ять років

¹ Первинна рекомендація з напрямку досліджень: канд. юрид. наук Кучинська О.П. (Академія адвокатури України).

Президентом згідно ст.128 Конституції України [1, с.49] та їх безстрокове обрання Верховною Радою (п.27 ст.85 і ст.128 Конституції України). Участь у процесі формування суддівського корпусу Президента і Верховної Ради робить судову владу авторитетною, зміцнює гарантії її незалежності. Не зважаючи на свою недосконалість, таке формування суддівського корпусу є передовим у порівнянні з існуючим раніше порядком виборів суддів в Україні до проголошення її незалежності.

Раніше при проведенні виборів на вакантну посаду судді балотувався, як правило, один кандидат. Його кандидатуру підтримували партійні органи, які мали можливість в подальшому вплинути на суддю [2, с.70-76]. Інститут відкликання суддів, який був складовою частиною радянського порядку формування суддівського корпусу, зумовлював залежність суддів навіть не від їх виборців, а від органів, які рекомендували кандидата на посаду судді. Проте, законодавчо підкреслювалось, що судді відповідальні перед своїми виборцями, звітують перед ними і можуть бути відкликані з посади. За таких обставин, говорити про незалежність суддівського корпусу під час його формування не приходиться. З проголошенням незалежності України змінився і порядок формування суддівського корпусу. Законодавчо було встановлено, що судді нікому не підзвітні. Однак, це не означає їх безконтрольність, бо у демократичній державі суспільство повинно бути проінформоване про діяльність суду. У випадках, передбачених законом, особи мають право на ознайомлення зі справами (ст.9 Закону України «Про судоустрій України», ст.ст.217-219, 255, 286, 349, 384 КПК України), інформація про судову діяльність доводиться до суспільства через засоби масової інформації. Тому можна погодитись з думкою В. Кононенка про те, що суддів треба звільнити від впливу, а не від контролю [3, с.18].

Нинішня процедура обіймання кандидатами посади судді проходить в декілька етапів:

1) звернення зацікавленої особи до відповідної кваліфікаційної комісії суддів із заявою про кваліфікаційну атестацію з наданням відповідних документів, що підтверджують його відповідність формальним вимогам закону щодо кандидата на певну посаду судді;

2) кваліфікаційна атестація у формі кваліфікаційного іспиту (для кандидатів, які претендують на заняття посади судді вперше) або кваліфікаційні співбесіди (для суддів, які претендують на заняття посади в суді вищого рівня);

3) прийняття рішення про відповідність кандидата вимогам, які ставляться законом щодо можливості заняття відповідної посади;

4) рекомендація (або відмова в ній) відповідної кваліфікаційної комісії суддів щодо можливості обрання на посаду судді;

5) надіслання всіх необхідних документів щодо кандидатів до компетентного органу (щодо кандидатів, які претендують на заняття посади судді вперше – до Вищої Ради юстиції; щодо суддів, які претендують на посади судді вищого рівня, - Голови Верховного Суду України (або Голови відповідного Вищого спеціалізованого суду);

6) внесення подання про призначення (обрання) суддею відповідному правомочному суб'єкту (Президенту України - щодо кандидатів, які претендують на заняття посади судді вперше; Верховній Раді України - щодо суддів, які претендують на заняття посади в суді вищого рівня);

7) винесення відповідного рішення про призначення (обрання) суддею (Президент – строком на п'ять років; Верховна Рада – безстроково);

8) складання присяги судді [4, с.24].

Для визначення переваг і недоліків того чи іншого способу формування суддівського корпусу розглянемо їх докладніше.

Перше призначення на посаду професійного судді строком на п'ять років здійснюється Президентом України на підставі рекомендації відповідної кваліфікаційної комісії суддів за поданням Вищої Ради юстиції. Підбір кандидатів у професійні судді для призначення суддею вперше розпочинається з прийняття заяв від осіб, які виявили бажання працювати судьями та відповідають встановленим законодавством вимогам. Для цього особа має звернутися до територіального управління Державної судової адміністрації, яка готує особисту справу кандидата, що в свою чергу направляє до Вищої Ради юстиції. Відділ з питань підготовки подань для призначення суддів вперше Вищої Ради юстиції готує подання і направляє його відповідній кваліфікаційній комісії суддів. Умовою призначення на посаду судді є складання кваліфікаційного іспиту, який проводиться відповідною кваліфікаційною комісією суддів.

Кваліфікаційний іспит є атестуванням особи, яка виявила бажання бути рекомендованою для призначення на посаду судді вперше. Кваліфікаційний іспит полягає у виявленні знань та рівня професійної підготовки кандидата в судді, ступеня його готовності здійснювати правосуддя з питань юрисдикції відповідного суду. Після виконання кандидатом письмового завдання, співбесіди з ним і постановки йому запитань в усній формі, кваліфікаційна комісія, залежно від результатів кваліфікаційного іспиту, дає висновок про складення іспиту і підготовленість кандидата до судової роботи та рекомендацію для призначення його на посаду судді або вмотивований висновок про відмову в такій рекомендації. Хід складання кваліфікаційного іспиту повинен протоколюватися, а всі матеріали іспиту підлягають зберіганню в архіві як офіційні документи. Результати складеного кваліфікаційного іспиту дійсні протягом трьох років.

Вища рада юстиції за рекомендацією кваліфікаційної комісії суддів вносить подання Президенту України про призначення громадянина України на посаду судді вперше. До подання Вищої ради юстиції додаються: 1) рекомендація кваліфікаційної комісії; 2) особовий листок з обліку кадрів та автобіографія кандидата на посаду судді; 3) копії дипломів про освіту, науковий ступінь чи вчене звання; 4) примірник реферату з питань правознавства, підготовлений кандидатом на посаду судді; 5) рецензія на реферат; 6) копія декларації про доходи за останній рік.

Процес обрання судді на посаду безстроково Верховною Радою України відбувається на підставі рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України за поданням Голови Верховного Суду України, Голови відповідного вищого спеціалізованого суду (п.1 ст.61 Закону «Про судоустрій України»). Суддя, строк повноваження якого закінчився, за його заявою має бути рекомендований для обрання суддею безстроково, якщо відсутні визначені законом обставини, що перешкоджають цьому (п.4 ст.60 Закону).

З питань обрання на посаду судді безстроково до Верховної Ради України може звернутися:

1) голова Верховного Суду України відносно судді загального суду, строк повноважень якого закінчився; відносно особи, яка раніше вже займала посаду судді не менш ніж п'ять років, але на момент розгляду питання про обрання не займає посаду судді; щодо судді, раніше обраного безстроково, але який бажає бути обраним в суд іншого рівня або в суд того ж рівня, але іншої спеціалізації;

2) голова відповідного Вищого спеціалізованого суду в тих само випадках, що перелічені вище, але щодо суддів спеціалізованих судів. В поданні про обрання кандидата на посаду судді безстроково зазначаються: рівень, місце знаходження, спеціалізація і назва суду, в який повинен бути обраний суддя.

Згідно Закону України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» від 18.03.2004 р. за № 1625-IV [5]. Процедура обрання кандидата на посаду судді складається з наступних етапів:

1) звернення кандидата на посаду судді безстроково до державної судової адміністрації, а суддів Верховного Суду України та суддів Вищої спеціалізованих судів – до Голів цих судів за рекомендацією їх для обрання суддями безстроково;

2) рекомендація Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з зазначенням можливості (або висновок про неможливість) обрання кандидата на посаду судді безстроково;

3) внесення Головою Верховного Суду України або головою відповідного спеціалізованого суду до Верховної Ради України матеріалів про обрання кандидата суддею безстроково;

4) розгляд профільним Комітетом Верховної Ради України (*Комітет з питань правової політики*), до ведення якого відноситься попереднє вирішення питання про обрання суддею, подання про обрання суддею безстроково, прийняття рішення про рекомендацію або не рекомендацію кандидата на посаду судді безстроково та внесення цього рішення на розгляд Верховною Радою України;

5) прийняття Верховною Радою України рішення про обрання кандидата або відмову йому в обранні на посаду судді безстроково.

Формування суддівського корпусу судів Азербайджанської республіки (*Azərbaycan respublikası*) проходить за участю Президента (п.9 ст.109 Конституції) та Парламенту (*Milli Məclis*, п.10 ст.95 Конституції) Азербайджану, і воно дещо відрізняється від порядку формування суддівського корпусу України.

У формуванні суддівського корпусу в Азербайджані також бере участь судова влада через суди та органи суддівського самоврядування. Так, Закон Азербайджану «Про суди і суддів» (*Məhkəmələr və hakimlər haqqında qanun*) від 10.06.1997 р. [6, с.50-53] передбачає, що органами суддівського самоврядування, які беруть участь у формуванні суддівського корпусу є Судово-правова Рада (*Məhkəmə Hüquq Şurası*) та Виборчий Комітет суддів (*Hakimlərin Seçki Komitəsi*). До компетенції Судово-правової Ради входять такі функції: організація добору кандидатів на посаду судді, надання рекомендації щодо призначення на посаду судді судів відповідного рівня та спеціалізації, оцінка діяльності суддів, притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, звільнення судді з посади.

Судово-правова Рада для організації і проведення добору кандидатів на посаду судді формує Виборчий Комі-

тет суддів (ВКС) у складі одинадцяти членів: двох суддів Верховного Суду Азербайджану, трьох суддів апеляційних судів, одного судді Верховного Суду Нахічеванської автономної республіки, представника апарату Судово-правової Ради, представника Міністерства юстиції, представника прокуратури, представника колегії адвокатів, вченого юриста. Основними завданнями Виборчого Комітету суддів є прийом документів від кандидатів на посаду судді, організація та проведення усних і письмових іспитів, довгострокових навчальних курсів для кандидатів на посаду судді, конкурсне визначення їх професійної відповідності. Виборчий Комітет суддів фінансується за рахунок Державного бюджету. Діяльність Судово-правової Ради і Виборчого Комітету суддів регулюються законами Азербайджану «Про суди і суддів», «Про Судово-правову Раду», Положенням "Про Виборчий Комітет суддів" та іншими правовими актами.

Так, відповідно до частини першої ст.126 Конституції Азербайджану (*Azərbaycan respublikasının Konstitusiyası*) [7, с.54-55] суддею може бути громадянин Азербайджану, якому на момент призначення на суддівську посаду виповнилося 30 років, має вищу юридичну освіту, стаж роботи з спеціальності понад п'ять років та право брати участь у виборах.

Процедура добору кандидатів на посаду судді визначена вказаними вище законами Азербайджану і правилами, що розроблені Судово-правовою Радою. Вона відбувається за результатами трьох (письмових та усних) іспитів, що проводяться Виборчим Комітетом суддів. Результати складених іспитів оцінюються Виборчим Комітетом суддів або створеною ним комісією. Кандидати на посаду судді, які успішно склали іспити, зараховуються на довгострокові навчальні курси (4-6 місяців) при учбових закладах, після чого, знову складають іспити. Така процедура відбору суддів надає широкі можливості всім претендентам випробувати себе, вважає член Виборчого Комітету суддів Азербайджану Фуад Джавадов [8, с.3]. Після проходження навчального етапу проводиться оцінка кожного кандидата. Оцінка проводиться за бальною системою на підставі наданих учбовим закладом результатів навчання певного кандидата та його остаточної (кінцевої) співбесіди з членами Виборчого Комітету суддів. Згідно набраних балів кандидат на посаду судді займає відповідне місце серед інших претендентів на посаду судді. Результати оцінок кандидатів надаються Судово-правовій Раді. Вона в свою чергу готує та надає рекомендацію Президенту Азербайджану щодо призначення кандидатів на посаду судді відповідно до кількості вакантних суддівських посад. Кандидати, які закінчили навчальні курси, але не були призначені на суддівську посаду за браком вакантних місць, можуть бути залучені до роботи в органах міністерства юстиції та прокуратури до появи вакантних посад (ст.93-3 Закону «Про суди і суддів»).

Перше призначення на посаду судді (судів першої інстанції) проводиться Президентом строком до п'яти років. За цей час не менш одного разу на рік суддя має проходити навчання у відповідних курсах. По закінченню п'ятирічного строку суддівської роботи, їх діяльність підлягає оцінці. Якщо у діяльності судді не буде виявлена професійна невідповідність, то за рекомендацією Судово-правової Ради строк його повноважень продовжується Президентом до досягнення ним 65 річчя. У разі необхідності та за рекомендацією Судово-правової Ради

цей строк може бути продовжений до 70 років. Якщо виявлена професійна непридатність судді, то йому відмовляється у продовженні строку повноваження, такий суддя звільняється з посади.

У деяких випадках відповідно до ст.93-4. Закону Азербайджану «Про суди і суддів» особи, які мають авторитет у юридичній галузі, високі моральні якості й стаж роботи за юридичною спеціальністю не менш ніж 20 років на підставі рекомендації Судово-правової Ради можуть бути призначені суддями судів вищої інстанції поза процедурою призначення (обрання) кандидатів на посаду судді (ст.93-3.).

Призначення безстроково суддів Апеляційних судів Азербайджану, Верховного Суду Нахічеванської Автономної республіки, Верховного Суду Азербайджану, Конституційного Суду Азербайджану здійснюється Парламентом Азербайджану на підставі подання Президента.

Процедура призначення судді на посаду безстроково (до досягнення ним 65 річчя) Парламентом Азербайджану відбувається на підставі рекомендації Судово-правової Ради Азербайджану за поданням Президенту Азербайджану (п.10 ст.95 Конституції, частини 2-3 ст.94 Закону Азербайджану «Про суди і суддів»). На посаду судді апеляційної інстанції призначаються, як правило, особи, які працювали на посаді судді першої інстанції не менш п'яти років. Для призначення на посаду судді Верховного Суду Азербайджану кандидату необхідно мати десятирічний стаж суддівської роботи і за умови відсутності визначених законом обставин, що перешкоджають цьому.

Призначення на адміністративно-судові посади - Голову Верховного Суду Азербайджану, Голову Верховного Суду Нахічеванської автономної республіки, голів апеляційних судів Азербайджану і судів з розгляду справ по тяжких злочинах проводиться Президентом Азербайджану згідно п.32 ст.109 Конституції Азербайджану. Голови інших судів та заступники голів судів Азербайджану призначаються на посаду за рекомендацією Судово-правовою Радою згідно п.32 ст.109 Конституції Азербайджану.

Новопризначені судді, перш ніж приступити до виконання обов'язків, складають присягу на засіданні Пленуму Верховного Суду Азербайджану. Після принесення присяги судді підписують текст присяги, який залучається до матеріалів особистої справи. Судді приступають до виконання своїх повноважень.

Одним із складових елементів формування суддівського корпусу в Азербайджані є оцінка діяльності суддів, що проводиться Судово-правовою Радою раз на три роки. В цілому оцінка проводиться з урахуванням відзивів Голови Верховного Суду Азербайджану, Голови Верховного Суду Нахічеванської автономної республіки, голів апеляційних судів, районних (міських) судів про діяльність суддів відповідних судів, яка має на меті вдосконалення правосуддя, правильної побудови навчального процесу суддів, можливість продовження повноважень суддів та голів судів, підвищення їх по роботі (ст.13 Закону Азербайджану «Про Судово-правову Раду») [9, с.3-4]. Слід зазначити, що при оцінці діяльності суддів береться до уваги також інформація, що надходила до Судово-правової Ради як від членів самої Ради, так і від органів Міністерства юстиції Азербайджану про діяльність суддів.

Таким чином, аналіз положень законодавства України та Азербайджану щодо формування суддівського корпусу

свідчить про те, що, як вже йшлося, порядок формування суддівського корпусу в обох країнах відбувається за двома способами: призначення та їх обрання.

Разом із тим, є певні відмінності у порядку формування суддівського корпусу України та Азербайджану. Наприклад, Конституція і законодавство Азербайджану основну роль в процесі формування суддівського корпусу відводить саме Президенту. За Президентом Азербайджану закріплено право призначити кандидатів на посаду судді вперше. Президент також має право продовжити строк повноваження суддів районних, міських судів (першої інстанції) до досягнення ним 65 річчя, у яких закінчився п'ятирічний строк суддівської роботи. Обрання всіх інших суддів на посаду проводиться Парламентом (Milli Məclis), але за поданням Президента. Таким чином, Президент Азербайджану залучений у процес формування суддівського корпусу як шляхом їх призначення, так і обрання. А за Конституцією та законодавством України у формуванні суддівського корпусу більш повноваженнями наділені спеціальний конституційний орган - Вища Рада юстиції та інші органи. При цьому, Президент лише призначає вперше суддів на посаду на підставі подання Вищої Ради юстиції, не маючи ніякого відношення до процесу безстрокового обрання їх на посаду. А подання щодо обрання суддів безстроково до Верховної Ради направляється Головою Верховного Суду України та Головою відповідного Вищого спеціалізованого Суду України щодо суддів спеціалізованих судів. Крім того, призначення кандидатів на посаду судді вперше в Азербайджані припускає складання кваліфікаційних іспитів, їх фахове навчання, знову складання іспиту після закінчення навчання саме до призначення, в той час як в Україні для цього достатньо складання кваліфікаційного іспиту, виконання реферату тощо.

З урахуванням зазначеного можна констатувати, що у формуванні суддівського корпусу органи судової влади мають більші повноваження в Україні, ніж в Азербайджані, діяльність яких зводиться в основному до вирішення організаційно-правових питань.

Варто також зазначити, що у формуванні суддівського корпусу обох країн беруть участь всі гілки влади. Однак, не зважаючи на участь різних суб'єктів у формуванні суддівського корпусу, сьогоднішня система призначення і обрання суддів в Україні та Азербайджані не зовсім відповідає міжнародним зобов'язанням держав у сфері забезпечення принципу незалежності і недоторканності суддів. Непрозорість і бюрократія системи формування (призначення і обрання) суддівського корпусу створює додаткові проблеми для якісного відбору суддівських кадрів, передумови подальшого впливу на суддів під час виконання ними своїх обов'язків. За даними статистики, стан забезпечення суддівського корпусу професійними суддями в Україні незадовільний. Склалася парадоксальна ситуація: з одного боку, є нарікання на те, що з року в рік незаповненими залишаються більше на одну тисячу вакантних посад (станом на 01.01.2003 р. нараховувалася 1 тис. 641 вакантна посада судді, на 01.01.2004 р. - 1322, на 01.01.2005 р. - 1208); з іншого - в деяких кваліфікаційних комісіях, на які покладене своєчасне забезпечення формування суддівського корпусу, на черзі перебуває не один десяток кандидатів [10, с.3]. Можна погодитися з думкою ректора Академії суддів України про те, що таке становище пов'язано не тільки з об'єктивними чинниками (відсутність необхідної кількості

робочих місць у приміщеннях багатьох судів, низький рівень оплати праці суддів, їх соціальна незахищеність), а й складністю, багатоступінністю та непрозорістю процедури визначення професійної придатності кандидата для зайняття посади судді [11, с.4]. Такі ж проблеми властиві й у порядку формування суддівського корпусу Азербайджану.

З метою підвищення авторитету суддів і судової системи, якісного вирішення питання кадрового забезпечення суддівського корпусу, створення умов прозорості і демократизації процедури законодавцям обох країн пропонується:

1. Визначити законом, що в Україні єдиним органом, що проводить атестацію (кваліфікаційний іспит) кандидата на посаду судді, є відповідна кваліфікаційна комісія суддів за умови чіткої та прозорої процедури проведення атестації, засідань комісії, кваліфікаційного іспиту. При цьому, встановивши заборони для інших органів (Вищої Ради юстиції, профільного комітету Верховної Ради України тощо), причетних до формування суддівського корпусу, проведення додаткової атестації кандидатів на посаду судді.

1.1. Ввести в Україні проходження обов'язкової фахової підготовки кандидатів на посаду судді лише після їх призначення Президентом в Академії суддів України та інших спеціально визначених навчальних закладах суддівської освіти.

2. Визначити законом, що в Азербайджані єдиним органом, який проводить організацію добору кандидатів на посаду судді, їх атестацію та визначення рівня професійної підготовки діючих суддів є Вибірчий Комітет суддів, за умови чіткої та прозорої процедури проведення конкурсного добору кандидатів, їх кваліфікаційного іспиту, атестації, засідань Комітету, одночасно встановивши заборони іншим органам (Судово-правовій Раді, профільному комітету Парламенту тощо), причетних до формування суддівського корпусу, проведення додаткової атестації кандидатів на посаду професійного судді та визначення рівня професійної підготовки діючих суддів.

2.1. Ввести в Азербайджані проходження обов'язкової фахової підготовки кандидатів на посаду судді лише після їх призначення Президентом в спеціально визначених освітніх закладах з навчального процесу суддів.

3. В Україні та Азербайджані чітко встановити законом для всіх органів і посадових осіб, причетних до формування суддівського корпусу, порядок прийняття, строки

проходження (розгляду, прийняття та виконання рішення) документів з призначення та обрання судді на посаду.

4. Ввести в обох країнах обов'язкове психологічне тестування кандидатів на посаду судді, як складову частину кваліфікаційного (вступного) іспиту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України із змінами і доповненнями, внесеними Законом України від 08.12.2004 р., № 2222-IV. –К.: Атіка, 2006. –64 с.

2. Суслє Д.С., Молдован В.В. Судові органи СРСР за 60 років // Вісник Київськ. ун-ту: Юридичні науки. -1983.- № 24. -С.74-79.

3. Кононенко В. Суддів треба звільнити від впливу, а не від контролю // Голос України. -14.12.2006 р. -№ 237.

4. Закон України «Про судоустрій України» від 07.02.2003 р., № 3018-III // ВВР України. -2002. -№ 27-28. - Ст.180 (із змінами та доповненнями).

5. Закон України «Про порядок обрання на посаду та звільнення з посади професійного судді Верховною Радою України» від 18.03.2004 р., № 1625-IV // Урядовий кур'єр. -21.04.2004. -№ 75.

6. Məhkəmə hakimiyyəti (normativ-hüquqi aktlar toplusu). "Hüquq ədəbiyyatı" nəşriyyatı, Bakı, 2006, 154 səh.

7. Azərbaycan respublikasının Konstitusiyası, "Hüquq ədəbiyyatı" nəşriyyatı, Bakı, 2002, 84 səh.

8. Джавадов Фуад. Принцип верховенства закона ставит во главу угла вопросы качественного отбора кандидатов в судьи // Азербайджанские Известия. -18.07.2006 г., № 539.

9. Məhkəmə-hüquq Şurası haqqında Azərbaycan respublikasının 28 dekabr 2004-cü il tarixli qanunu – 01 fevral 2005 ci il tarixli "Azərbaycan" qəzeti.

10. Селіванов М.П. Проблемні питання формування суддівського корпусу та можливі шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua>.

11. Войтук І. Судова реформа реабілітує третю гілку влади за рік. Багатообіцяльна теорія чи феномен судочинства? «Ембріональна» підготовка кадрів [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://minjust.gov.ua>.

Надійшла до редколегії 27.10.2006

АСКЕРОВ С.С. ФОРМИРОВАНИЕ СУДЕЙСКОГО КОРПУСА В УКРАИНЕ И АЗЕРБАЙДЖАНЕ КАК ОДНА ИЗ ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВЫХ ГАРАНТИЙ НЕЗАВИСИМОСТИ СУДЕЙ

Исследуются проблемы соблюдения принципа независимости и неприкосновенности судей при формировании судейского корпуса Украины и Азербайджана. Анализируются национальные законодательные нормы этих стран, регулирующие порядок формирования судейского корпуса и их соответствие международным правовым актам.

ASKEROV S.S. FORMATION OF THE JUDICIAL CASE IN UKRAINE AND AZERBAIJAN AS ONE OF ORGANIZATIONAL-LEGAL GUARANTEES OF JUDGES INDEPENDENCE

Problems for observance of independence and inviolability a principle of judges are investigated at formation of the judicial case of Ukraine and Azerbaijan. The national legislative norms of these countries regulating the order in formation of the judicial case and their conformity to the international legal acts are analyzed.

“ПРАВО І БЕЗПЕКА” – фаховий журнал правоохоронця